

IDEA STUDIES JOURNAL

International Journal of Disciplines Economics & Administrative Sciences Studies

Open Access Refereed E-Journal & Indexed & Publishing
IDEAjournal (ISSN:2587-2168)

ideastudies.com ideastudiesjournal@gmail.com

Disciplines: Business Administration, Economy, Econometrics, Finance, Labour Economics, Political Science, Public Administration, International Relations

Article Type	Review Article
Volume	5
Issue	10
Page	40-46
Article Published Date	18.05.2019
Doi Number	http://dx.doi.org/10.26728/ideas.144
Reference	Tekerek, A. & Göksu, N. (2019). "Turizm Sektörünün Kahramanmaraş Ekonomisine Katkısı", International Journal of Disciplines Economics & Administrative Sciences Studies, Vol:5, Issue: 10; pp:40-46

TURİZM SEKTÖRÜNÜN KAHRAMANMARAŞ EKONOMİSİNE KATKISI¹

THE CONTRIBUTION OF THE TOURISM SECTOR TO THE KAHRAMANMARAŞ ECONOMY

Abdülkadir TEKEREK

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Bölümü, Yüksek Lisans Öğrencisi, Kahramanmaraş/Türkiye

Prof.Dr. Nusret GÖKSU

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Kahramanmaraş/Türkiye

ÖZ

Bu çalışmada hem millî ekonomiyi kalkındırma hem de kültür, sanat ve turizm unsurlarıyla dünyada sevgi ve barışın istikrarı için katkı sağlayan turizm kavramının ne ifade ettiği, ne zamandan beri kullanıldığını, turizm şekillerini ve Kahramanmaraş'ta faaliyet gösteren turizm çeşitleri incelenmiştir. Akdeniz Kentinin doğusunda yer alan ve tarih boyunca sık sık el değiştiren bu şehir, uygarlıkların izlerini günümüze taşıyan, zengin mirası ve muazzam doğal kaynakları ile farklı turizm çeşitlerine ev sahipliği yapmıştır.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Ekonomik Katkı, Kahramanmaraş

ABSTRACT

In this study, it is examined what the tourism concept contributes to the stability of love and peace in the world with the elements of culture, art and tourism as well as the development of the national economy and how it has been used, the types of tourism and the types of tourism in Kahramanmaraş. This city, which is located in the east of the Mediterranean City and has changed its hands frequently throughout history, has carried the traces of civilizations to the present day, and has hosted a variety of different kinds of tourism with its rich heritage and enormous natural resources.

Key Words: Tourism, Economic Contribution, Kahramanmaraş

1. GİRİŞ

Dünya genelinde en hızlı gelişen sektörlerden biri olan turizm, geçmişten beri farklı gelişmişlik seviyelerindeki ülkeler tarafından önemli ölçüde ilgi gösterilen bir sektör durumundadır (Yıldız, 2011). Ekonomik olduğu kadar sosyal, kültürel, siyasi açılardan da toplumsal yapı üzerinde önemli

¹ Bu çalışma Prof.Dr. Nusret Göksu danışmanlığında hazırlanan yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

rol oynayan turizm sektörü, sürekli yaşanan yer dışında tüketici olarak tatil, dinlenme, eğlenme gibi ihtiyaçların karşılanması amacıyla yapılan seyahatler ve bu seyahatlerden doğan kısa süreli konaklamalardır (Kozak vd., 1997). Bireyler, fiziksel, sosyal ve psikolojik anlamda bir takım ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla seyahat etmelerinden dolayı turizm sektörü, tüm dünyada düşük maliyet ve az bir çaba ile sağlanan sektördür (Gökçe, 2016). Turizm ülkenin ve ya şehrin ekonomisine katkı sağlayabilen bir nevi bacası olmayan sanayi olarak da adlandırılır. Kahramanmaraş'ta takip edilen Turizm stratejileri ve son dönemlerde dondurması tekstili aynı zamanda ılıcada yerleşen termal havuzları ve sayesinde ön plana çıkmış ama henüz önemli ölçüde bir yol kat etmemiştir. Tarihi ipek yolu üzerindeki yerleşimine ve Doğu, Güneydoğu, Akdeniz ve İç Anadolu'nun kesişim noktasında yer almasına, çeşitli iklimlerin var olmasına, aynı zamanda ilk yerleşim yerlerinin burada kurulmasına rağmen şehri gezmeye gelen turist sayısı ekonomisini etkileyecek kadar yeterli sayıda değildir. Ama saydığımız bu olumlu yönler ve yeni dönemlerde şehrimizde turizme verilen önemin şehrimizde turizmin iyi noktalara gelmesi için pozitif etkenler olduğunu vurgulayabiliriz.

Kahramanmaraş genellikle eko-turizm alanı olarak bilinmektedir ve turizm faaliyetlerinin öne çıkan taraflarından biri de eko-turizmdir. Eko-turizm doğal yerlerde gerçekleştirilen doğal çevreyi ve ekolojik çeşitliliği muhafaza altına almak amaçlı ve bu çevre ile içli dışlı olmuş, kültürünü benimsemiş ve kendilerine has bit kültür ortaya koymuş olan bölge insanların kültürünü yakından öğrenmeyi lazım gören, onların sosyal ve ekonomik yaşam seviyelerini zenginleştiren, küçük çaptaki işletmelerin, özel olarak bu çevre ile ilgilenen turist gruplarına hizmet veren bir turizm koludur. Eko-turizm turizme ait olan yerlerin kendilerini koruyup doğal çevrelerini iyileştirerek sürekliliğinin sağlanarak buradaki doğallıklardan istifade ederken bölgeye mahsus kültürün özelliklerine ayak uydurmak ve doğanın tadını almak ve değerini anlamaktır. (Bozok ve Yılmaz, 2008:111). Hayata geçirildiği alanda ise bölgede yaşayan ahaliden de süreçlere katılım gösterenler arasında sosyal ve kültürel bağ oluşturan aynı zamanda ekonominin gelişmesine yön veren devamlılığı sağlanabilir bir turizm faaliyetidir. (Alaeddinoğlu ve diğ., 2011;28; Demir, 2011:2). Bugünde turizmde kazanılan gelirin yüzde yirmi beşi turizm faaliyetlerden elde edilmektedir. (Yılmaz ve Karahan, 2010:3). Eko-turist seyahate çıktığı bölgenin tabii ve kültürel miraslarına sahip çıkmalı ve kendi mirası gibi görmeli aynı zamanda korumalıdır.

2. TURİZM KAVRAMI VE TARİHSEL GELİŞİMİ

Latince "tornus" sözcüğünden türetilen "Turizm" kavramının kelime anlamı, dönme hareketini ifade etmektedir. İngilizce "tour" ve "touring" kavramları da bu sözcükten türemiştir. "Tour" dairesel bir hareketi, hareket eden yere dönmek üzere yapılan kısa ve uzun süreli seyahatler anlamına gelmektedir. "Touring" sözcüğü ise, zevk için yapılan, eğitsel ve kültürel özellik gösteren seyahatler için kullanılmaktadır (Sezgin ve Ünüvar, 2009:394-395).

Turizm olayının başlangıcı, M.Ö. 4000 yıllarına kadar yazıyı, parayı ve tekerleği ilk bulan ve kullanan Sümerlere kadar dayanabilmektedir. (Barutçugil, 1989;28). İlkçağda insan topluluklarının alış-veriş, takas, ticaret, olimpiyat oyunlarına katılma, dini yerleri ziyaret ve hac, kaplıca ve sıcak su merkezlerini ziyaretler şeklinde yoğunlaşarak; ekonomik, spor, inanç ve sağlık olmak üzere başlıca dört ana grupta turizm faaliyetleri gerçekleşmişlerdir (Usta, 2001;27). Günümüzde ise, dört mevsimin yaşandığı bir konuma sahip olan Türkiye, eşsiz doğal güzellikleriyle ve kültürel potansiyeli ile adeta bir turizm merkezidir. Son yıllarda büyük gelişme gösteren turizm sektörü, döviz darboğazı ve işsizlik gibi sorunlara çözümler getirdiği için ülke ekonomisinin kalkınmasının temel taşlarından biri olmuştur. Bacasız sanayi olarak da ifade edilen turizm kavramı olarak, 19. yüzyılın sonlarında meydana gelmiştir. Konuya değişik açılardan değinen yazarlar, farklı tanımlar yapmışlardır. Modern anlamda ilk turizm tanımını, Alman E. Guyer-Freuler tarafından 1905 yılında ortaya atılmıştır. Bu tanıma göre turizm; gittikçe artan hava değişimi ve dinlenme gereksinimleri artan ticaret, endüstri ve ulaşım araçlarının kusursuz hale gelmelerinin bir sonucu olarak birbirlerine daha çok yaklaşan ulusların ve topluluklarının ilişkisi şeklinde tanımlanmıştır (Yılmaz,

2007:2). 1910 yılında turizmin ekonomik yönü üzerindeki tartışmaları başlatan Avusturyalı ekonomist Hermann Von Schullar'a göre turizm, başka bir ülkeden veya şehirden yabancıların gelmesi ve daimi olarak kalmamalarını sağlayan hareketin ekonomik yönünü ilgilendiren unsurların tümü şeklinde tanımlarken, M. Meyer ise turizmin soysal yönünü göz önünde bulundurarak; her insanda değişik derecelerde bulunan kaçma ve uzaklaşma istediğinden ortaya çıkan psikolojik kaynaklı yer değiştirme hareketi olarak tanımlamıştır (Kozak, 2000;1). Bu yer değiştirme hareketini icraat eden kişiye ise "turist" denilmektedir ve bu kelimeyi ilk defa İbranilerin ikamet ettikleri yerler dışındaki uzak yerleri görmek, oradaki yaşantıları tanımak, insanların ekonomik ve sosyal durumlarını gözlemlemek için gönderdikleri kişilere turist ve bu kişilerin yaptıkları eylemlere de turlamak ismini vermişlerdir (Erdoğan, 1995;8). OECD (İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı)'na göre turist; geçici olarak ikamet yerinden ayrılan ve gittiği yerlerin mal ve hizmetlerinden yararlanarak ziyareti kalıcı hale gelmeden kısa süre sonra geri dönen kişidir (Barutçugil, 1989; 16).

Bireylerin seyahat etme amacı ile bu seyahate katılım amaçları turizmin çeşitli ölçülere göre şekillenmesine neden olmuştur ve bu turizm şekilleri beşe ayrılmaktadır.

Turistin Geldiği Yere Göre: yaşadıkları ülke içinde yaptıkları seyahat olarak adlandırılan iç turizm ve ikamet ettikleri ülke dışına yapılan seyahatler olarak bilinen dış turizm diye ikiye ayrılır (Bahar ve Kozak, 2006:35).

Sosyo Ekonomik Duruma Göre: Çeşitli nedenlerle turizme katılmayan kişilerin bazı özel önlemler ve teşviklerle turizm faaliyetlerine katılmalarını sağlayan turizm türü olan sosyal turizm (Orhon, 1997:11) ve yüksek gelir seviyesi ve ekonomik gücü olan kişilerin katıldıkları turizm türü olan lüks turizm diye ikiye ayrılır (Sezgin, 1999:85).

Turist Sayısına Göre: Hiçbir kitleye dahil olmadan nerelere gideceğini ve konaklamalarını bireysel olarak kendisinin planladığı turizm türü olarak adlandırılan bireysel (ferdi) turizmdir (Kozak vd.2000:1314). Grup turizmi ise, Genellikle 11 ile 16 arasında değişen kişi sayısı ile, bireylerin birbirlerini tanıyarak bir kurum ya da seyahat acentesi tarafından düzenlenen turizm türüdür (Orhon, 1997:78).

Seçilen Zamana Göre : Yaz mevsiminde gerçekleşen turizm ve kış mevsiminde gerçekleşen turizm diye ikiye ayrılır (Hussein ve Saç, 2008:40).

Yaş Düzeyine Göre: 15-25 yaş arasında gerçekleşen genç turizmi, 25-60 yaş arasında gerçekleşen orta yaş turizmi ve 60 yaş üzeri yapılan üçüncü yaş turizmi diye ayrılır (Öztaş ve Karabulut, 2006:31).

3. KAHRAMANMARAŞ TARİHİ VE TURİZMİ

Çağlar öncesi geçmişe dayanmakta olan Kahramanmaraş M.Ö. 3000 yıllarında kurulduğu öngörülen bu şehir birçok medeniyete ve kültüre de ev sahipliği yapmıştır (Kahramanmaraş El Kitabı). Maraş şehrinin en az 4 bin yıllık bilinen bir ismi ve 12.000 yıl öncesine dayanan bir tarihe sahiptir. Hitiler, Asurlar, Makedonyalılar, Romalılar, Bizanslılar, Araplar, Selçuklular ve Osmanlılara ev sahipliği yapmıştır (<http://www.kahramanmarastayatirim.com>). Daha sonra Kurtuluş Savaşı'nda tüm halkın seferber olarak düşmanlara direniş göstermesi nedeniyle 5 Nisan 1925 yılında İstiklal Madalyası verilir. Bu madalya fertlere değil tüm şehir halkına verilir. 7 Şubat 1973 yılında ise, 'Kahramanlık' ismi verilmiştir ve 1925 yılından itibaren her düzenli olarak 12 Şubat bayramı kutlanır (Kahramanmaraş Şehir Rehberi). Coğrafi konum olarak bu şehir, Akdeniz Bölgesi'nin Adana bölümünde, Ahır Dağı'nın güney yamacında 400 – 1000 m. yükselti basamağında, Maraş ovasına hakim bir alanda yer alan Kahramanmaraş şehri, kuzeydeki Ahır Dağı'nın etkisinden dolayı güney ve özellikle de doğu-batı bölgelerine doğru genişleyerek bugün itibarıyla 2874 hektar alana sahiptir (Gürbüz, 2001:73). Mezopotamya'yı Anadolu ve Kapadokya'ya bağlayan aynı zamanda İpek ve Baharat Yolları üzerinde kurulmuş olan Kahramanmaraş birçok medeniyete ev sahipliği yapması nedeniyle önemli bir tarihi ve kültürel zenginliğe de sahiptir. Sahip olduğu bu eşsiz konum sayesinde birçok turizm aktiviteyi de

barındırmaktadır (Kahramanmaraş İl Turizm Stratejisi ve Eylem Planı,2012: 46). Zengin bitki örtüsü, doğal ve kültürel mirasları, korunmuş geleneksel yapısı, olumlu iklimsel koşulları, konaklama çeşitliliği, içme suyu, her türlü yere ulaşım kolaylığının olması gibi olanaklara sahip olan bu şehir, doğası bozulmamış zengin yaylaları, içme suları, kaplıcaları, gölleri ve nehirlerinin sayısının fazla olması nedeniyle farklı turizm faaliyetlerini de barındırmasını sağlamaktadır (Zengin,?). Turizm sektöründe henüz gelişme aşamasında olan Kahramanmaraş, ilerleyen zamanlarda önemli merkezlerden olabilmesi açısından, güçlü yönleri belirlenmelidir. Artan turizm farkındalığının olması, güvenli ve huzurlu bir şehir olması, ulaşım ağlarının gelişmiş olması, Akdeniz Bölgesinde olmasından dolayı ılıman iklimin olması Kahramanmaraş'ın turizm açısından güçlü yönleri olmasına rağmen ulusal ve uluslararası turizm hareketliliğinden oldukça düşük bir paya sahiptir(Kahramanmaraş İl Turizm Stratejisi ve Eylem Planı, 2012:50).

Kahramanmaraş genelinde gelen turist sayısına ve gelirine bakıldığında 2001-2010 yılları arasında 2215'ten 5586'ya yükselerek 2010 yılında yaklaşık 3.5 milyon \$ turizm geliri elde etmiştir. Artan konaklama sayısı ve ulaşım olanaklarının iyileştirilmesi bakımından genellikle yurtiçi ziyaretçi sayısının daha yüksek olduğu vurgulanmıştır. Daha sonraki yıllarda ise, yurt içinden gelen ziyaretçiler, azalan oranlarda da olsa artmaya devam ederek 2023'de yaklaşık 280 bin vatandaşımız Kahramanmaraş'ı ziyaret ederek yurt içi ziyaretçi sayısı 3.5 katına çıkmış olması hedeflenmektedir (www.kultur.gov.tr).

Kahramanmaraş'ta faaliyet gösteren turizm çeşitleri aşağıdaki gibidir:

Dağ Turizmi: İnsanların temiz ve güzel havadan faydalanarak, mücadele ve macera içererek dağlarda turistik faaliyetlerde bulunma eylemine "dağ turizmi" denilmektedir (Köroğlu, 2015: 145). Kahramanmaraş'ta Ayşepınarı - Karbasan, Türkmenler - Hacınınoğlu, Ilıca- Suçatı Bulutoğlu, Engizek zirvesi ve en önemli dağ ve doğa turizmi yapmaya elverişli olan Başkonuş Yaylasına sahiptir (Kahramanmaraş Kültür ve Turizm Bakanlığı).

Kış turizmi ise, belli mevsimlerde dağların kar alan yüksek yerlerinde yapılan ve kar yağışına bağlı olarak gelişen, kış sporlarının yapılmasının yanında konaklama, ulaşım, eğlence ve spor gibi hizmetleri de barındıran turizm çeşididir (Altaş ve diğerleri, 2015:346). Kahramanmaraş bölgesinin doğu merkezinde yer alan ve kent merkezine 15 dakika uzaklıkta bulunan Yedikuyular, Büyükşehir Belediyesi Fen İşleri Dairesi Başkanlığı Etüt Proje Müdürlüğü tarafından bölgeye getirilen Milli kayakçılar ve Kayak Merkezi Planlama uzmanlarıyla arazide etütler yapılarak bölgede kar kalınlığı ve kalitesi incelenmiş ve kış turizminin önemli merkezlerinden Erzurum Palandöken'den daha fazla kar alan bir bölge olduğu gözlemlenmiştir (www.wowturkey.com).

İnanç Turizmi: insanların yaşamlarını sürdürdükleri, çalıştıkları veya günlük gereksinimlerini karşıladıkları yerlerin dışında, dini inançlarını tatmin etmek amacıyla yaptıkları ve bu seyahatlerde turizm işletmelerinin ürettiği mal ve hizmetleri yararlanarak, geçici konaklamaların bütünüdür (Açıkel, 2000:108). Afşin'in 8 km batısında yüksek bir tepe üzerinde yer alan Eshab-ı Kehf Külliyesi, Kuran'da Kehf Suresinin 9 ile 26. Ayetleri arasında geçen mağara arkadaşları manasına gelmektedir. Bu efsaneye göre yedi gencin 309 yıl saklandıkları kutsal mağaranın bu külliyenin içinde olduğu inancı nedeniyle tarihte ayrı bir yer görmüştür (Kahramanmaraş El Kitabı).

Kültür Turizmi: İnsanların eski toplumların kültürleri tanımak amacıyla, tarihi sanat eserlerini, müzeleri, yapıları ve kalıntıları görme arzusuyla ortaya çıkan bir turizm türüdür (Batman ve Çınar Oğuz, 2008: 191). Kahramanmaraş birçok medeniyete ev sahipliği yapmış olması nedeniyle kültür turizmi açısından oldukça gelişmiştir. En büyük kültür turizmini barındıran ise Kahramanmaraş Müzesidir. İlk defa 1947 yılında kurulan Kahramanmaraş müzesi önce Taş Medrese'de yer alırken daha sonra 1961 yılında Kahramanmaraş Kalesi'ne taşınmıştır. Bugünkü mevcut yerine ise 1975 yılında taşınmıştır. 30.000 yakın eserin bulunduğu Kahramanmaraş müzesinde Antik Fil Sergi Salonu, Mozaik Sergi Salonu, Sikke Teşhir Bölümü gibi birçok alana sahiptir (www.kahramanmarskultur.gov.tr.). Bir diğer kültür turizmi örneği ise Germanicia Antik Kentidir.

Şehrin siyasi, sosyal, kültürünü ve tarihini yansıtan Germanicia Antik Kenti, M.Ö. 64 yılında Romalıların eline geçerek Roma İmparatoru Gaius Caesar Augustus Germanicus'un adı şehre verilerek "Kaiseria Germanicia" olarak adlandırılmıştır (Gökhan, 2011:20). Daha sonra ise, Ören Yerleri adı verilen Karahöyük, Ufacıklı Köyü Kalıntıları, Yassı Höyük (Tanır Köyü), Kaşanlı Köyü Kabartması, Pazarcık- Turunçlu Köyü Kalıntılarıdır (Kahramanmaraş Şehir Rehberi).

Yayla Turizmi: dağlık, yüksek, yazın havası temiz ve serin olan, hayvan otlatma veya dinlenme yeri olarak tanımlanmıştır (www.tdk.gov.tr). Kahramanmaraş'ın meşhur yayları arasında Başkonuş yaylası ve merkeze 36 km uzaklıkta bulunan 348 hektar alana sahip olan Yavşan Yaylasıdır (Kahramanmaraş El Kitabı)

Av Turizmi, avcı özelliklerine sahip kişilerin çeşitli gereksinimlerine cevap veren belli ilke ve denetimler altında avlanma, dinlenme ve spor yapma amacıyla gerçekleştirdikleri turistik aktivitelerdir (Ege, 2008: 343). Kahramanmaraş'ın merkez il ve ilçelerindeki tüm dağlarda keklik, çil keklik, tavşan, bıldırcın ve yaban domuzu yapılmaktadır. Gavur Gölü bataklığı ve Karacasu gibi göl ve su kaynaklarında ördek avı yapılmaktadır. Aynı zamanda, Aksu Çayı ve Ceyhan Nehrinde sazan ve yılan balığı avcılığı da yapılmaktadır (Kahramanmaraş Şehir Rehberi).

Gastronomi Turizmi: insan sağlığına uygun olarak iyi düzenlenmiş, lezzetli, hoş yemek düzeni ve sistemidir (www.tdk.gov.tr). Kahramanmaraş gastronomi turizmi bakımından oldukça zengin bir şehirdir. Maraş denilince akla ilk gelen şey şüphesiz dondurma olmaktadır.

Ahir Dağında kekik, keven, sümbül ve çiğdem gibi çiçeklerle beslenen keçilerin eşsiz kıvama sahip olan sütleriyle yapılan Maraş Dondurması, Türkiye'de tek dondurma markası olmuştur (www.kahramanmarasturizm.gov.tr).100 gr 318 cal enerji veren Kahramanmaraş Biberi, eklem ağrıları, cilt hastalıkları ve kolesterol gibi hastalıklara da faydalıdır. Kahramanmaraş'a özgü farklı bir yöntemle hazırlanan ve Maraşlıların vazgeçilemez gıdası olan Maraş Tarhası, Türkiye'nin her bölgesinde bilinen Tarhan'dan lezzeti, toplanması, yapımı bakımından farklılıkları vardır. Türkiye de Kahramanmaraş Tarhanası marka olarak tanınmıştır (Kahramanmaraş Şehir Rehberi).

Termal turizm: doğal olarak ortaya çıkarak belli bir sıcaklığa, faydalı minerallere ve şifalı çamurların bulunduğu yörelere özgü bir turizm şeklidir (Öztürk ve Yazıcıoğlu, 2002: 183). Kahramanmaraş'ın en önemli termal suyu konumunda olan Ilica kaplıcaları, Türkiye'de su kalitesi açısından 25 özel noktadan biri seçilmiştir. Şifalı sulara sahip olmasının yanında önemli tarihi kalıntılara da sahiptir (Kaya ve Karademir, 2015:40).

Kahramanmaraş gerek bulunduğu coğrafi konum gerekse zamanında birden çok medeniyet barındırdığı için farklı turizm çeşitleri de mevcuttur.

4. SONUÇ

Kahramanmaraş'ta yapılan bu araştırma da, bu şehrin doğal, tarihi ve kültürel mirasları bakımından büyük bir zenginlik içinde olduğu mevcut kaynakların ulusal ve uluslararası alanda tanıtılarak turizm hareketliliğini sağlanması yöreyi turizm ekonomisi açısından önemli ihtiyaç haline getirmektir. Bu ekonomik hareketlilik sayesinde yörede yaşayanların kalkınmışlık seviyesine katkı sağlamaktadır (Zengin vd. 2013:52).

Kahramanmaraş'ı ziyaret edecek yerli ve yabancı turistler yöre insanının kıyafetinden mutfağına kadar yörede üretilen doğal ürünlerle beslenerek el değmemiş doğa alanlarında vakit geçirme imkanlarına sahiptir. 1947 yılında kurulan müzeden, kuranda geçtiği inanılan Eshab-ı Kehf'ten, Roma imparatorunun ismini verdiği Germanicia Antik Kentte kadar her alanda derin tarih ve muazzam kültürü barındırması bakımından kültür ve inanç turizmi ön plandadır. Aynı zamanda Türkiye'de dondurması ile tanınan tek şehir olma özelliği ile Kahramanmaraş'a gelen birçok yerli ve yabancı turistin, dondurma yemeleri ilk yapılan aktiviteler arasındadır. Dondurmanın yanında kendine özgü yapılan ve diğer şehirlerin yaptıklarından farklı olan tarhanası ile meşhurdur. Eli böğründen acı biberine kadar geniş bir yemek kültürü olması gastronomi turizminin gelişmesini

sağlamıştır. Zengin potansiyele sahip olan bu şehirde turizm açısından ön plana çıkmamış yerlerin keşfedilip turizm aktivitesi haline getirilerek yörenin ekonomik açıdan zenginleşmesi sağlanmaktadır.

KAYNAKÇA

Açikel, Y., 2000. 19. ve 21. Yüzyıllarda Eğridir Yazla Mahallesiinde Yaşamış inanç Önderleri, Hoşgörü Yılı ve inanç Turizminde Göller Bölgesi Sempozyumu: 07-08 Eylül 2000, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Entitüsü Yayını, Isparta, 108s.

Alaeddinoğlu, F., Can, A. S., Yılmaz, E. 2011. Van Gölü Havzası Batı Kesiminde Ekoturizm Potansiyel Kaynakların Derecelendirilmesi ve Turist Profilinin Belirlenmesi, 159 s., Elvan Yayınları, Ankara.

Altaş, N. T., Çavuş, A., ve Zaman, N., 2015. Türkiye'nin Kıs Turizmi Koridorunda Yeni Bir Kıs Turizm Merkezi: Konaklı, Marmara Coğrafya Dergisi, 31, s.346.

Bahar, O., Kozak, M., 2006. Turizm Ekonomisi, Detay Yayıncılık, Ankara, 226s.

Barutçugil, İ., 1989. Turizm İşletmeciliği, Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş., İstanbul, 243s.

Batman, O., Oğuz, S. Ç., 2008. Kültür Turizmi, Ed. Necdet Hacıoğlu, Cevdet Avcıkurt, Turistik Ürün Çeşitlendirmesi, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 190s.

Bozok, D. ve Yılmaz Ö. 2008. Turistik Ürün Çeşitlendirmesi, Editör: Hacıoğlu, N. ve Avcıkurt. C, İçinde, "Ekoturizm" Nobel Yayınları, Ankara.

Ege, Z. 2008. Av Turizmi Hacıoğlu, N. Ve Avcıkurt, C. (Editörler), Turistik Ürün Çeşitlendirmesi, Ankara, Grafiker Yayınları, 505s.

Erdoğan, H., 1995. Uluslararası Turizm, Uludağ Üniversitesi Yayını, Bursa,

Ersin, K. S., Karademir, N., 2015. Ilıca (Kahramanmaraş) Kaplıcalarında Termal Turizm Odaklı Rekreasyon Faaliyetleri , 64. 39-50s.

Gürbüz, M. 2001. Kahramanmaraş Merkez İlçe'nin Beşeri ve İktisadi Coğrafyası, T.C Kahramanmaraş Valiliği İl Kültür Müdürlüğü Yayınları No:2, Kahramanmaraş.

Hussein, A. T., F. Saç., 2008. Genel Turizm; Geçmişi Geleceği, Siyasal Kitabevi, Ankara, 274s.

Kahramanmaraş Büyük Şehir Belediyesi El Kitabı, 2018. 80s.

Kahramanmaraş Kültür ve Turizm Bakanlığı

Kahramanmaraş Şehir Rehberi, 2018. 247s.

Kozak, N., vd. 2000. Genel Turizm, Turhan Kitapevi, 2. Baskı, Ankara, ss.1314

Kozak, N., Akoğlan, M., Kozak, M. 1997. Genel Turizm İlkeler ve Kavramlar, Ankara: Detay Yayıncılık.

Köroğlu, Ö., 2015. Turizmin Çeşitli Kriterlere Göre Sınıflandırılması, Aslan, Z. (Editör), Genel Turizm, Grafiker Yayınları Ankara, 302s.

Orhon, E., 1977. Turizmin Kalkınmadaki Fonksiyonu, Ankara,

Öztaş, K., Karabulut, T., 2006. Turizm Ekonomisi; Genel Turizm Bilgileri, Nobel Yayın Dağıtım Ankara, 185s.

Sezgin, M. S., 1999, Genel Turizm, Tutibay Ltd. Şti. Yayınları, Ankara,

Sezgin, M., Ünüvar, Ş., 2009. Kültürler Arası İletişimde Turizmin Önemi, Alternatif Turizm ve Pazar Olgusu, Journal Of Azerbaijani Studies.

Usta, Ö., 2001. Genel Turizm, Anadolu Matbaacılık, İzmir, 240s.

Yıldız, Z. 2011.Turizmin Sektörünün Gelişimi ve İstihdam Üzerindeki Etkisi, Süleyman Demirel Üniversitesi Süleyman Demirel University Vizyoner Dergisi 3 (5): 54-71.

Yılmaz, D., vd., 2007. Editör : Orhan İçöz, Genel Turizm: Turizmde Temel Kavramlar ve İlkeler, Turhan Kitabevi, Ankara, 383s.

Yılmaz,H. ve Karahan,F. 2010. Eko-turizm Yaklaşımlarında Flora Turizmi: Palandöken Dağlarının Potansiyeli, <http://www.alpineplants.org/Download/10.pdf>

<http://www.kahramanmarastayatirim.com>, Erişim Tarihi: 11.02.2019

www.kahramanmarskultur.gov.tr Erişim Tarihi: 06.02.2019

www.tdk.gov.tr Erişim Tarihi: 10.02.2019

www.wowturkey.com Erişim Tarihi: 20.01.2019